

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

ความเป็นมา

เนื่องจากพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๔ ไม่ให้ใช้บังคับกับสถานพยาบาลสัตว์ของส่วนราชการ และมาตรา ๘ (๒) กำหนดให้ “ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ได้ต่อเมื่อปรากฏว่าผู้อนุญาตมีสถานพยาบาลสัตว์ตามลักษณะที่กำหนดในกฎกระทรวง” ผู้อนุญาตจึงต้องก่อสร้างสถานพยาบาลสัตว์ไว้ก่อน ส่งผลให้สถานพยาบาลสัตว์บางแห่งมีสถานที่ตั้งไม่เหมาะสมแก่การจัดตั้งเป็นสถานพยาบาลสัตว์ ทำให้ผู้ขอรับใบอนุญาตให้ตั้งสถานพยาบาลสัตว์ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสถานที่มากขึ้น และในปัจจุบันมีการโอนกิจการสถานพยาบาลสัตว์มากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการโอนสิทธิโดยผู้รับอนุญาตเองหรือโอนโดยทางมรดกให้แก่บุคคลผู้มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ มีอัตราไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงควรกำหนดให้กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์บังคับใช้กับสถานพยาบาลสัตว์ของส่วนราชการด้วย เพื่อประโยชน์ในการควบคุมสถานพยาบาลสัตว์ให้มีมาตรฐาน และอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายอย่างเดียวกัน และกำหนดให้ผู้ประกอบการสถานพยาบาลสัตว์ต้องยื่นคำขออนุมัติแผนงานการจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ก่อน เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงมายื่นขออนุญาตจัดตั้งและดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสถานพยาบาลสัตว์ และเพิ่มมาตรการในการโอนกิจการสถานพยาบาลสัตว์ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับอนุญาตและทายาทหรือผู้รับมรดกของผู้รับอนุญาตที่มีความประสงค์จะรับโอนใบอนุญาตต่อจากผู้รับอนุญาต และแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมแห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งเป็นฉบับแรกของเรื่องนี้

และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องนี้อีกจำนวน ๑ ฉบับ ดังนั้น พระราชบัญญัติเรื่องนี้ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีจำนวน ๒ ฉบับ ดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๗ ตอนที่ ๒๑๔ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๓ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีการจัดตั้งและดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์มากขึ้น และมีการโฆษณาที่อาจทำให้ประชาชนหลงเข้าใจผิดว่าสถานพยาบาลสัตว์นั้น มีสัตวแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ทั้งในทางอายุรกรรม ศัลยกรรม และสูติกรรม ตลอดจนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ต่าง ๆ โดยใช้ชื่อว่าสัตวแพทย์คลินิก คลินิกรักษาสัตว์ หรือโรงพยาบาลสัตว์ ทั้ง ๆ ที่สถานที่นั้นไม่มีสัตวแพทย์ปริญญาประจำสถานพยาบาลสัตว์เหล่านั้น หรือจัดให้มีผู้ที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบการบำบัดโรคสัตว์เป็นผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์จนเป็นเหตุให้เจ้าของสัตว์หลงเชื่อในคำชักชวนโฆษณาอันไม่เป็นความจริง นอกจากนั้นสถานที่ดังกล่าวบางแห่งไม่เหมาะสมที่จะตั้งเป็นสถานพยาบาลสัตว์ เนื่องจากโรคสัตว์บางชนิดสามารถติดต่อถึงคนได้ อันเป็นอันตรายต่อ

เจ้าของสัตว์และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับสัตว์ที่ป่วยทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของสัตว์ และสถานพยาบาลสัตว์ ก็ไม่ถูกสุขลักษณะและขาดผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ สมควรที่จะควบคุมการจัดตั้งและการดำเนินกิจการ สถานพยาบาลสัตว์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๒ มาตรา และบทเฉพาะกาล สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

กำหนดคำนิยามไว้ในมาตรา ๓ ได้แก่ คำว่า สัตว์ป่วย ที่พักสัตว์ป่วย เจ้าของสัตว์ ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้อนุญาต อธิบดีและรัฐมนตรี

หมวด ๑ การจัดตั้งและการดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์

กำหนดสถานพยาบาลสัตว์ มี ๒ ประเภท คือ สถานพยาบาลสัตว์ที่รับสัตว์ป่วยไว้ค้างคืนและสถานพยาบาลสัตว์ที่ไม่รับสัตว์ป่วยไว้ค้างคืน ซึ่งในการประกอบกิจการสถานพยาบาลนั้น การขออนุญาตและการอนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติในมาตรา ๘ (๑)-(๕)

กำหนดให้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานพยาบาล มีอายุใช้ได้ ๓ ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๒ การควบคุมสถานพยาบาลสัตว์

กำหนดให้ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์มีป้ายชื่อสถานพยาบาลสัตว์ ใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ชัดเจน ในสถานพยาบาลห้ามโฆษณา ประกาศชักชวน ให้นำสัตว์ป่วยมารักษาในสถานพยาบาลเกินความเป็นจริง และห้ามดัดแปลงต่อเติมก่อสร้างสถานพยาบาลสัตว์ขึ้นใหม่

กำหนดให้การเปลี่ยนชื่อสถานพยาบาลสัตว์และเปลี่ยนตัวผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์นั้นต้องได้รับอนุญาตและหากจะเลิกกิจการสถานพยาบาลสัตว์ต้องแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทำรายงานส่งให้ผู้อนุญาตภายใน ๑๕ วัน

กำหนดให้ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสัตว์ต้องมีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยา เวชภัณฑ์ พร้อมดูแลความสะอาดเรียบร้อยและปลอดภัยแก่ผู้นำสัตว์มาใช้บริการ ต้องจัดทำสถิติ ทะเบียนประวัติเกี่ยวกับการบำบัดโรคสัตว์ที่มารักษาในสถานพยาบาลสัตว์พร้อมเก็บรักษาไว้ ๒ ปี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัติ เช่น เข้าไปตรวจและควบคุมต้องมีหนังสือยึดอายัดเอกสาร เป็นต้น ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้อนุญาต และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔ การปิดสถานพยาบาลสัตว์และการเพิกถอนใบอนุญาต

การปิดสถานพยาบาลสัตว์ ในกรณีที่มีผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาต ซึ่งผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งปิดสถานพยาบาลสัตว์ และการเพิกถอนใบอนุญาต ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้อนุญาตเห็นว่าเป็นการร้ายแรงมีผลกระทบต่อการรักษาพยาบาลสัตว์ หากผู้ประกอบการสถานพยาบาลใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตจะขอใบอนุญาตใหม่อีกกำหนด ๑ ปี นับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ บทเฉพาะกาล

พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดโทษทางอาญาต่อผู้กระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ – มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๗ ก วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ร่างพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ไม่ใช่บังคับกับสถานพยาบาลสัตว์ของราชการ องค์การของรัฐ สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลสัตว์อื่น ซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดจึงทำให้มีมาตรฐานแตกต่างจากสถานพยาบาลสัตว์ของเอกชน ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการควบคุมสถานพยาบาลสัตว์ทั้งสองประเภทให้มีมาตรฐานเดียวกัน สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ โดยให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับสถานพยาบาลสัตว์ที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าวด้วย ประกอบกับสมควรกำหนดขั้นตอนในการขออนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ ให้ต้องเสนอขออนุมัติแผนงานการจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ก่อนขอรับใบอนุญาตและเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับการโอนใบอนุญาตและการแสดงความจำนงเพื่อประกอบกิจการต่อในกรณีที่ได้รับอนุญาตตาย รวมทั้งปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “สถานพยาบาลสัตว์” และคำว่า “ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวแพทย์

๒. แก้ไขคำว่า “ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์” และคำว่า “ประกอบการบำบัดโรคสัตว์” ในพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ทุกแห่ง เพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการสัตวแพทย์

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้สถานพยาบาลสัตว์ซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐ ต้องมีลักษณะของสถานพยาบาลสัตว์และลักษณะการให้บริการ มีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็น และมีจำนวนผู้ประกอบการสัตวแพทย์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

๔. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยเพิ่มเติมการกำหนดลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาลสัตว์ เพื่อให้สถานพยาบาลสัตว์แต่ละประเภทต้องจัดให้มีลักษณะการให้บริการที่เหมาะสมตามประเภทที่ขออนุญาต

๕. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยแยกเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขออนุญาต และเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามที่เดิมต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุก

โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษเท่านั้น เป็นให้บุคคลที่ได้รับโทษจำคุกสามารถขออนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ได้ในกรณีที่พักพิงมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

๖. เพิ่มเติมวิธีการขออนุญาตและการพิจารณาของผู้อนุญาต โดยเพิ่มมาตรา ๘/๑ และมาตรา ๘/๒ เพื่อกำหนดให้ผู้ที่จะจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ต้องเสนอแผนงานการจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ต่อผู้อนุญาตก่อน เมื่อแผนงานดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วจึงยื่นขออนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ต่อไป และเพิ่มเติมให้การขออนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ต้องมีชื่อสถานพยาบาลสัตว์ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดด้วย

๗. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงรายการอัตราค่ารักษาพยาบาลและค่าบริการ

๘. เพิ่มเติมบทบัญญัติการโอนใบอนุญาตและการแสดงความจำนงเพื่อประกอบกิจการต่อในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตาย โดยเพิ่มมาตรา ๒๑/๑ และมาตรา ๒๑/๒ เพื่อให้การประกอบกิจการของสถานพยาบาลสัตว์ที่ได้รับอนุญาตสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

๙. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๑๐. กำหนดบทเฉพาะกาลให้สถานพยาบาลสัตว์ซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้เปิดดำเนินการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติที่ใช้บังคับ ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดภายในหนึ่งปี

๑๑. กำหนดบทเฉพาะกาลให้กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติที่ใช้บังคับให้คงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาลสัตว์ตามมาตรา ๖ วรรคสอง ให้ผู้อนุญาตพิจารณากำหนดลักษณะการให้บริการของสถานพยาบาลสัตว์ได้เท่าที่จำเป็น เพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวแก่การขออนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์และการต่อใบอนุญาตใบอนุญาตให้สามารถดำเนินการต่อไปได้

นางจรรวณ ดวงวิชัย / จัดทำ